

Kaart kosteloze begeleider van personen met een handicap op het openbaar vervoer

Personen met een handicap kunnen zich tijdens hun reis met het openbaar vervoer gratis laten vergezellen van een begeleider. Je dient zelf over een geldig vervoerbewijs te beschikken en je begeleider reist samen met jou in dezelfde klasse.

Wat houdt de kaart kosteloze begeleider in?

De kaart kosteloze begeleider biedt je de mogelijkheid om je gratis te laten vergezellen van een begeleider. Je dient zelf over een geldig vervoerbewijs te beschikken en je begeleider reist gratis. Als vervoerbewijs wordt zowel een standaardbiljet aanvaard als een biljet met korting, een treinkaart, een Pass, ...

Zowel een persoon als een hond aan de leiband worden beschouwd als een begeleider.

De kaart is geldig voor vijf jaar (of korter als het attest van de handicap een vroegere einddatum van ongeschiktheid vermeldt), en is bruikbaar op het volledige NMBS-net. Ook op de lijnen van de regionale vervoersmaatschappijen van De Lijn, belbus en TEC.

Maak je regelmatig gebruik van de Brusselse metro, dan kun je voor jezelf en je begeleider een MOBIB-vrijkaart aanvragen (zie Infofiche 'Nationale verminderskaart op het openbaar vervoer voor blinden of slechtzienden').

Goed om weten: Heb je persoonlijke assistentie nodig tijdens je treinreis? Gebruik de service [B For You](#).

Voor wie?

Je hebt recht op een kaart kosteloze begeleider als je niet in staat bent om alleen te reizen, om één van volgende redenen:

- Een vermindering van zelfredzaamheid met ten minste 12 punten
- Een blijvende invaliditeit of arbeidsongeschiktheid van minstens 80%
- Een blijvende invaliditeit aan de onderste ledematen van minstens 50%
- Een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen
- Een integratietegemoetkoming categorie III of hoger
- Kinderen met een blijvende invaliditeit van 80% (of 6 punten in pijler 1)

Als je denkt te voldoen aan de medische voorwaarden en niet over een geldig attest beschikt, dan kan je dit aanvragen via myhandicap.belgium.be of via de dienst Maatschappelijk Werk van CM, OCMW (Sociaal Huis) of de administratie van de gemeentediensten (zie ook [infofiche 'Hoe verkrijg ik sociale rechten?'](#)).

'Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Zij is louter indicatief bedoeld'.

Uitgifte: Februari 2024 – NL – Kaart kosteloze begeleider personen met een handicap openbaar vervoer

Hoe verloopt de aanvraag?

Je vraagt de kaart kosteloze begeleider schriftelijk aan via een formulier. Je bezorgt het ingevulde formulier samen met een geldig attest aan het loket van het station of je verstuurt dit naar:

NMBS – 10-14 B-MS.1322

Hallepoortlaan 40 - 1060 Brussel

Het aanvraagformulier kan je terugvinden op www.nmbs.be,

Sinds 01-05-2021 volstaat het om met je identiteitskaart en een betaalmiddel tot een loket te gaan. Op basis van je identiteitskaart zal de loketbediende de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid raadplegen om na te gaan of je een attest (zie lijst hieronder) bezit dat het recht op deze kaart opent.

Indien er geen verbinding met de Kruispuntbank gemaakt kan worden, kan je aan het loket het aanvraagformulier 'kosteloze begeleider' verkrijgen. Je moet dan zelf nog een attest van de handicap voorleggen waarop vermeld staat dat je voldoet aan één van de voorwaarden (zie hierboven). Dit attest moet afgeleverd zijn door één van volgende instellingen:

- De Directie-generaal Personen met een handicap (Dienst Attesten) van de FOD Sociale Zekerheid;
- De rechtbanken die een invaliditeit erkend hebben in een vonnis;
- De verzekeringsinstellingen die een vergoeding uitkeren op basis van een erkende invaliditeitsgraad;
- Het Fonds voor Arbeidsongevallen;
- Het Fonds voor Beroepsziekten;
- De erkende voorzorgskassen voor mijnwerkers die een vergoeding uitbetalen op basis van een erkend invaliditeitspercentage;
- De Administratie van de pensioenen van de FOD Financiën voor de personen die een pensioen genieten op basis van een erkend invaliditeitspercentage;
- De instellingen die een verhoogde kinderbijslag uitbetalen;
- De officiële instellingen van de lidstaten van de Europese Unie die een vergoeding uitbetalen en waarvan de gelijkwaardigheid van het getuigschrift werd erkend.

Volg je aan de voorwaarden, dan ontvang je een uitnodiging om je kaart af te halen in het station van je keuze. Neem je elektronische identiteitskaart mee (voor het inlezen van je pasfoto op de kaart) en 6 euro (administratiekost).

Een persoon die gratis reist, kan geen gratis begeleider meenemen in de trein:

- Vraag je deze kaart aan voor een kind jonger dan 6 of jonger dan 12 jaar, dat onder bepaalde voorwaarden gratis reist, dan dient dit kind in het bezit te zijn van een geldig vervoerbewijs.
- Er wordt een uitzondering gemaakt voor personen in het bezit van een [Nationale Verminderingskaart voor het openbaar vervoer](#), uitgereikt aan blinden en slechtzienden. Zij mogen deze kaart gebruiken in combinatie met de kaart Kosteloze Begeleider (zie Infoche 'Nationale verminderingkaart').

Ben je in het bezit van een 'reductiekaart om vaderlandslievende redenen' en staat op deze kaart de vermelding 'begeleider toegelaten', dan heb je recht op een kosteloze begeleider en hoef je de kaart 'kosteloze begeleider' dus niet meer aan te vragen. Om samen te kunnen reizen met een gratis begeleider dien je dan gewoon een geldig vervoerbewijs voor jezelf te hebben. In dit geval een biljet met korting op vertoon van je reductiekaart om vaderlandslievende redenen.

'Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Zij is louter indicatief bedoeld.'

Uitgifte: Februari 2024 – NL – Kaart kosteloze begeleider personen met een handicap openbaar vervoer

Meer informatie nodig?

CM in je buurt, www.cm.be

- de consulenten
- de dienst Maatschappelijk Werk
- Zorglijn
  - Tel.: 02 204 32 34
    - Maandag tot donderdag: 8.30 tot 12 uur en 13 tot 17 uur;
    - Vrijdag: 8.30 tot 12 uur en 13 tot 16 uur;
  - E-mail: zorglijn@cm.be

Op de website van de NMBS en De Lijn vind je voor reizigers met een beperkte mobiliteit nog andere informatie, waaronder aanbod van diensten of tarieven op maat:

- www.nmbs.be
- www.delijn.be